

DAGSTUR PÅ CYKEL I JAKOBSTAD OCH LARSMO

(ca 35 km)

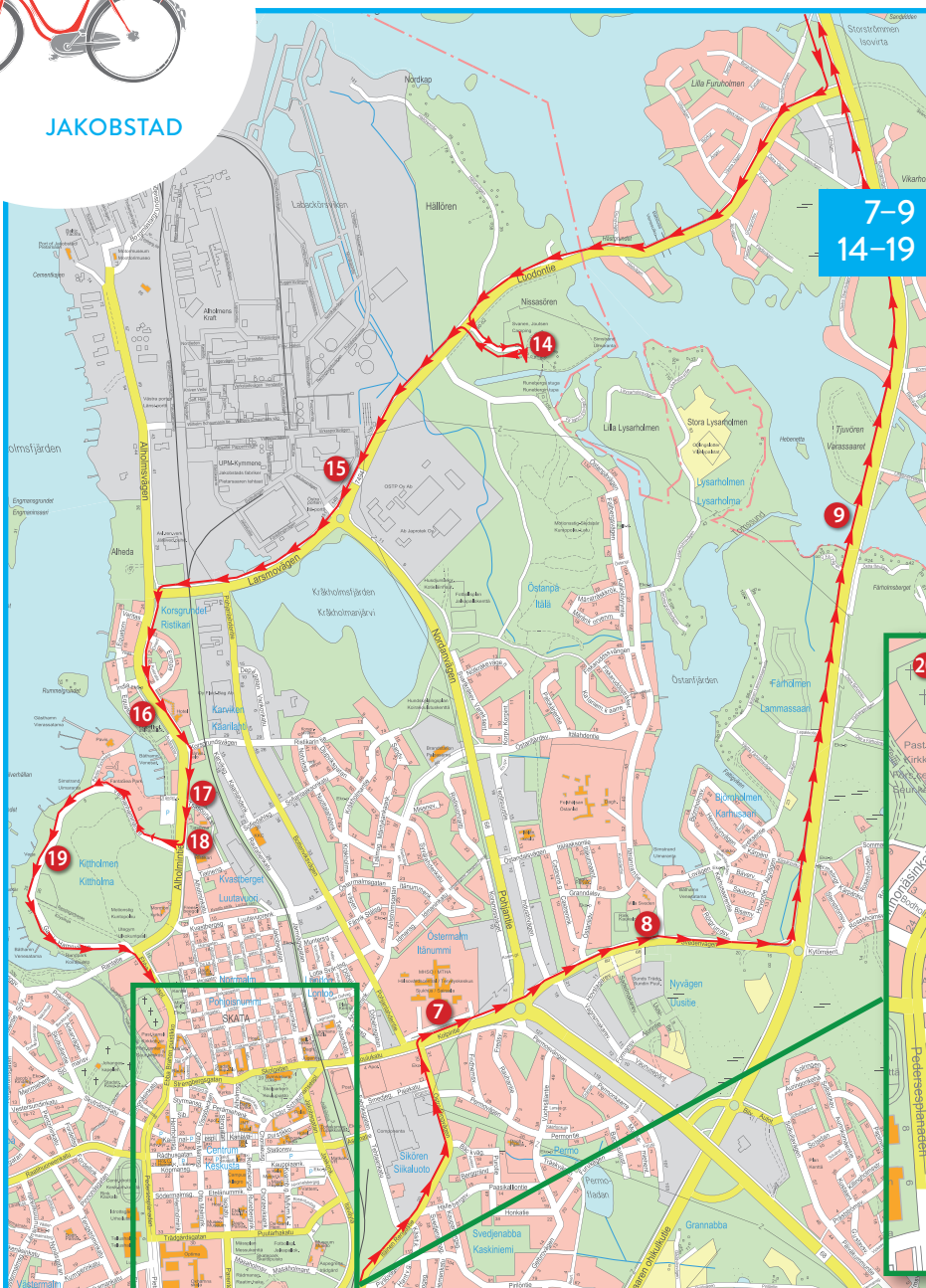

10-13

LARSMO

JAKOBSTAD

7-9
14-19

1-6
20-24

1. TORGET
2. HANDELSMANNEN
ADOLF LINDSKOGS HUS
CAMPUS ALLEGRO
3. CAFÉ AFTER EIGHT
4. JAKOBSTADS MUSEUM
/ MALMSKA GÅRDEN
5. OPTIMA
6. ASPEGRENS TRÄDGÅRD
7. MALMSKA SJUKHUSET
8. VILLA SVEDEN
9. FÅRHOLMSBRON
10. RISÖHÄLL BÖNEHUS
11. BJÄRGAS
12. LARSMO KYRKA
13. STRANDIS
14. CAMPINGOMRÅDET SVANEN
OCH RONEBERGS STUGA
15. ALHOLMEN INDUSTRIAL PARK
16. ALHOLMSSTRANDEN
OCH BOSTADSMÄSSOMRÅDET
17. ORTODOXA TSASOUNAN
18. F.D. RISTIKARI SKOLA
19. GAMLA HAMNOMRÅDET
20. GAMLA GRAVGÅRDEN
21. HAMNGATAN
22. BRANDKÅRSHUSET
23. JAKOBSTADS KYRKA
24. WESTMANSMORS STUGA

1. TORGET i Jakobstad har sedan stadens grundande 1652 varit en marknadsplats för folk i regionen. Torget låg då i anslutning till dåvarande hamn. Rådhuset invid torget är det fjärde i ordningen och byggdes 1877 efter stadens brand 1835.

2. AFFÄRSMANNENS ADOLF LIND-SKOGS HUS byggd 1797, intill torget var det enda hus som återstod i stadsdelen efter branden söder om nuvarande gågata. Ingår nu i **Campus Allegro**, ett intressant kvarter med två yrkeshögskolor, yrkesakademi, musikinstitut, konsertsal, restaurang, café och bank. Värt att gå in och besöka!

► *Vi startar utfärden söderut längs Storgatan.*

3. CAFÉ AFTER EIGHT t.h. startade på 1980-talet som en drogfri mötesplats för unga. Har idag ungdomsverkstäder, café och lunchrestaurang.

4. JAKOBSTADS MUSEUM, MALMSKA GÅRDEN till höger i hörnet av Storgatan och Trädgårdsgatan är ett borgar- och redarhem. Byggs som familjebostad och handelshus av skeppsredaren Peter Malm efter branden 1835. Där finns utställningar om stadens historia. I gårdsbyggnaderna finns bland annat en tackelkammare, en lanthandel och en butik där barnen kan leka. Utställningshallen Tempus finns i samma kvarter.

5. OPTIMA yrkesläroanstalt på andra sidan Trädgårdsgatan med ett tjugotal utbildningslinjer samt vuxenutbildning.

► *Ta Trädgårdsgatan till vänster, cykla rakt fram till –*

6. ASPEGRENS TRÄDGÅRD, ett av stadens grönområden. Anlades på 1700-talet av prosten Gabriel Aspegren. Återskapad enligt ursprungliga planritningar i barockstil. Första äppel- och potatisodlingen på dessa breddgrader. Intill restaurerade Rosenlunds prästgård finns stenladugården, den äldsta delen från 1775, som fungerar som Pedersöre hembygdsmuseum med en rik samling av bl.a. föremål knutna till jordbruk och hantverk.

► *Ta Masaholmsvägen till vänster ut till Österleden, ta höger, korsa vägen + järnvägen. Korsa Pedersvägen, fortsätt längs Östra ringvägen till vägens slut.*

7. MALMSKA SJUKHUSET, ligger rakt fram i skogsdungen. Jugendbyggnaden byggdes tack vare en donation av affärsmannen och skeppsredaren Otto Malm. Togs i bruk 1908. Tillbyggt i flera repriser. Hälsovårdscentralen finns i närliggande byggnader.

► *Ta cykelvägen längs Källbyvägen till underfarten. Genom underfarten till Svedenvägen. Efter c. ½ km –*

8. VILLA SVEDEN i skogsdungen till vänster. Apotekare Viktor Schaumans sommarställe på 1800-talet. Björnholmens badstrand på andra sidan vägen vid Larsmo sjön.

► *Fortsätt ut till Omfartsvägen, korsa i rondellen och vänd till vänster längs cykelleden.*

9. FÅRHOLMSBRON, sammanbinder Jakob-

stad och Larsmo kommun.

► *Fortsätt till Storströmsbron. Ta till vänster vid underfarten längs Storströmsgränden till Risöhallvägen. Ta till vänster.*

10. RISÖHÄLL BÖNEHUS, ett av tre laestadianska bönehus i Larsmo.

► *Följ stranden till Risövägen, ta till höger. Följ Risövägen tills den tar slut. Korsa stora vägen in på Hannulavägen och fortsätt tills vägen tar slut. Vänd in till höger på Fagernäsvägen. (Hannulavägen är grusväg, vill man undvika grusväg, cykla vidare längs cykelleden till Holm rondell och genom underfarten in på Fagernäsvägen.)*

11. BJÄRGAS hembygdsgård och museiområde.

12. LARMOKYRKA vid vägens slut, ritad av kyrkobyggmästaren Jakob Rijf och invigdes 1787. Intill liggande Kvarnbacken med restaurerade gamla hus och en stenladugård, som sommartid används för bl.a. konserter och andra publika evenemang.

► *Ta Fagernäsvägen tillbaka till vägens slut. Kör i underfarten upp på cykelleden mot Jakobstad. Fortsätt till Storströmmen.*

13. STRANDIS, butik, café, restaurang, flytande bastu och campingområde. Längs samma infart på Assarlivägen, Assarskär badstrand.

► *Tillbaka till cykelleden mot Jakobstad. Vid första avtag välj Furuholmsvägen över broarna och ett litet stycke framåt. För –*

14. CAMPINGOMRÅDET SVANEN OCH RONEBERGS STUGA. Campingområdet ligger invid stranden av Larsmo sjön. På andra sidan sundet via hängbron kommer man till Runebergs stuga. Där tillbringade nationalskalden Johan Ludvig Runeberg sina barndomssomrar. Stugan är byggd 1811 av hans far och morbror, som jakt- och fiskestuga. Stugan förvaltas av Jakobstads museum.

► *Till höger ifrån Runebergs stuga till Larsmovägen, fortsätt mot Jakobstad.*

15. ALHOLMEN INDUSTRIAL PARK, pappersindustrier till höger och metallindustrier till vänster, betydande exportindustrier. Den fredade fågelsjön Kråkholsfjärden till vänster.

► *Vid vägkorsningen Larsmovägen/Alholmsvägen vänd vänster mot centrum. (Tar man höger kommer man till stadens hamn Alholmen med motormuseum och båtindustrier. En intressant sväng för den, som vill förlänga turen.)*

16. ALHOLMSSTRANDEN OCH BOSTADSMÄSSOMRÅDET. Alholmsstranden var på 1800-talet de förmögnare borgarnas sommarparadis. Några av de gamla villorna finns fortfarande kvar. Den årliga och nationella bostadsmässan hölls i Jakobstad år 1994, egna hemshusområdet uppbyggd på den vänstra sidan och våningshusen på den högra sidan. Teman det året var havsnära boende, miljö och energi.

17. ORTODOXA TSASOUNAN, ligger i skogsdungen till vänster, skyltad.

18. F.D. RISTIKARI SKOLA, stadens första finska folkskola, vars äldre del byggdes 1928.

► *Vänd in på Gamla Hamnvägen.*

19. GAMLA HAMNOMRÅDET. Hamnskogen har varit skyddad sedan 1700-talet. Ursprungligen i syfte att skydda mot storm. I området finns camping- område, gästhamn, restaurang Pavis, Snellman parken med lekpark invid badstranden. Gamla hamn har i tiderna fungerat som stadens hamn. Galeasen Jacobstads Wapen ligger för ankar vid Skepps- gården. Den byggdes där i slutet på 1980-talet och början av 1990-talet enligt ritningar och metoder från 1700-talet. Sjösattes 1992. I det röda båthuset renoveras skonaren Vega, ett av 92 segelfartyg i trä, som byggdes som en del av Finlands enorma krigsskadestånd till Sovjetunionen efter kriget, 1944. I krigsskadeståndet ingick bland annat över 500 fartyg. Intill Skeppsgården ligger också Mäskkärsbåten, som trafikerar ut i skärgården till Mäskkärs. Den f.d. lotsstationen på Mäskkärs har café, matservering och övernattningsmöjligheter.

► *Fortsätt till vägens slut in på Ebba Brahe esplanaden.*

20. GAMLA GRAVGÅRDEN, Jakobstads första begravningsplats, har flera historiskt värdefulla gravmonument. Första begravningen 1857. De lutherska församlingarnas församlingscenter, invigd 1999, intill begravningsplatsen.

► *Korsa Ebba Brahe esplanaden till Hamngatan –*

21. HAMNGATAN, en av stadens äldsta gator. Två av husen, skyltade, har anknytning till familjen Runeberg. Ett där hans far, Lorenz Runeberg med familj bodde när han dog och i ett annat bodde hans mor sina sista år. De äldsta husen ligger invid parken och är från 1700-t. Det lilla röda huset i övre ändan av gatan är en tidigare kyrkstuga som blivit hit flyttad senare.

22. BRANDKÅRSHUSET, 1912, är ritat av den danska men i Sverige verksamma arkitekten Torben Grut, som också ritat Stockholms stadion. Likheter är slående. Huset är nu stadens kulturhus och används av stadens amatör-teatr. I huset finns också utställningsutrymmen samt restaurang.

23. JAKOBSTADS KYRKA, byggd av kyrkobyggaren Johan Knubb, invigdes 1731. I kyrkan finns en sjuarmad ljusstake 3 m. hög från 1700-t. På begravningsplatsen invid kyrkan finns nationalskalden Johan Ludvig Runebergs föräldrars minnessten.

24. WESTMANSMORS STUGA, i hörnet av Styrmansgatan och Visasbacken var Johan Ludvig Runebergs första skola. Anna Lena Westman var en läskunnig sjömansänka, som för att försörja sin familj höll skola i sin vindskammare för borgarnas barn. Här lärde sig JLR läsa, skriva, räkna och katekesen utantill. Stugan förvaltas av Jakobstads museum.